

PRILOG X.

POSEBNE ODREDBE U VEZI S OZNAČAVANJEM ODREĐENIH PRIPRAVAKA

A. **Pripravci koji su razvrstani kao opasni u smislu članka 4., 5. i 6. ovog Pravilnika**

1. ***Pripravci koji su namijenjeni prometu na malo***

- 1.1 Oznake (deklaracija) na pakiranju koje sadrži ovakve pripravke moraju uz svoje specifične oznake obavijesti (S oznaka) biti označene i oznakama obavijesti S1, S2, S45 odnosno S46 u skladu s mjerilima utvrđenim u Prilogu VI koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- 1.2 Ako su ovi pripravci razvrstani kao vrlo otrovni (T⁺), otrovni (T) ili nagrizajući (C), a fizički je nemoguće navesti ove informacije na samom pakiranju, potrebno je priložiti preciznu i lako razumljivu uputu za uporabu, uključujući i uputu za uništenje praznog pakiranja tamo gdje je to potrebno.

2. ***Pripravci namijenjeni uporabi raspršivanjem***

Deklaracija na ambalaži ovih pripravaka mora obvezatno sadržavati oznaku obavijesti S23 uz oznaku obavijesti S38 odnosno S51 koja mu se dodjeljuje u skladu s mjerilima utvrđenim u Prilogu VI koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio

3. ***Pripravci koji sadrže tvar kojoj je dodijeljena oznaka upozorenja R33: Opasnost od učinka nakupljanja***

Ako pripravak sadrži najmanje jednu tvar kojoj je dodijeljena oznaka upozorenja R33, deklaracija mora sadržavati formulaciju vezanu uz ovaj znak utvrđenu u Prilogu III koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio ako je koncentracija ove tvari u pripravku jednaka ili veća od 1%, osim ako su u Prilogu I koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio predviđene druge granične vrijednosti.

4. ***Pripravci koji sadrže tvar kojoj je dodijeljena o znaka upozorenja R64: Može štetno djelovati na dojenčad preko mlijeka***

Ako pripravak sadrži najmanje jednu tvar kojoj je dodijeljena oznaka upozorenja R64, deklaracija mora sadržavati formulaciju vezanu uz ovaj znak utvrđenu u Prilogu III koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio ako je koncentracija ove tvari u pripravku jednaka ili veća od 1%, osim ako su u Prilogu I koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio predviđene druge granične vrijednosti.

B. **Posebni zahtjevi označavanja pripravaka bez obzira na njihovo razvrstavanje u smislu članka 4., 5. i 6. ovog Pravilnika.**

1. ***Pripravci koji sadrže olovo***

1.1 Boje i lakovi

Deklaracije na pakiranju boja i lakova koji sadrže olovo u količinama koje prelaze 0,15% (izraženo metalnom masom) ukupne mase pripravka, kao što je utvrđeno u skladu sa standardom HRN ISO 6503:1999, moraju sadržavati sljedeće podatke:

«Sadrži olovo. Ne smije se koristiti na površinama koje mogu žvakati ili sisati djeca».

U slučaju pakiranja čiji je sadržaj manji od 125 mililitara mogu se navesti sljedeći podaci:

«Upozorenje! Sadrži olovo».

2. ***Pripravci koji sadrže cianoakrilate***

2.1 Ljepila

Neposredno pakiranje ljepila na bazi cianoakrilata mora nositi sljedeće natpise:

«Cianoakrilat

Opasno

Trenutno lijepi kožu i oči

Držati izvan dohvata djece».

Pakiranju mora biti priložena odgovarajuća obavijest o mjerama sigurnosti.

3. ***Pripravci koji sadrže izocianate***

Na deklaraciji pripravaka koji sadrže izocianate (u obliku monomera, oligomera, prepolimera itd. ili njihovih smjesa) moraju biti sljedeći natpisi:

«Sadrži izocianate.

Vidi obavijest proizvođača».

4. ***Pripravci koji sadrže epoksidne komponente prosječne molekulske mase ≤ 700***

Deklaracija pripravaka koji sadrže epoksidne komponente prosječne molekulske mase ≤ 700 moraju imati sljedeće natpise:

«Sadrži epoksidne komponente.

Vidi obavijest proizvođača»

5. ***Pripravci koji sadrže aktivni klor, a namijenjeni su prometu na malo***

Deklaracija na pakiranju pripravaka koji sadrže više od 1% aktivnog klora mora nositi sljedeće posebne natpise:

«Oprez! Ne koristiti s drugim sredstvima. Može se osloboditi opasni klor»

6. ***Pripravci koji sadrže kadmij (legure), a namijenjeni su lemljenju***

Pakiranje gore navedenih pripravaka mora nositi sljedeći natpis ispisan jasno čitljivim i neizbrisivim slovima:

«Oprez! Sadrži kadmij.

Tijekom uporabe se stvaraju opasni dimovi.

Vidi podatke dostavljene od proizvođača

Postupati prema uputama o mjerama sigurnosti.»

7. ***Pripravci raspoloživi u obliku aerosola***

Aerosolni raspršivač je svaka posuda za jednokratnu uporabu iz metala, stakla ili plastike, u kojoj je pod pritiskom komprimirani, ukapljeni ili rastopljeni plin ili tekući, pastozni ili praškasti sadržaj, koji se kroz posebni zatvarač oslobađa u obliku čvrstih, ili tekućih čestica u suspenziji u plinu, kao pjena, pasta, prah ili tekućina.

Pripravci koji se stavljaju u promet u obliku aerosolnog raspršivača za jednokratnu uporabu, se razvrstavaju u skladu s ovim Pravilnikom, no kada se stavljaju u promet moraju biti u skladu s propisima kojima je uređeno stavljanje u promet aerosolnih raspršivača.

Kada pravna ili fizička osoba koja daje aerosolni raspršivač u promet, raspolaže s rezultatima ispitivanja ili drugim podacima, da sadržaj aerosolnog raspršivača ne predstavlja nikakvu opasnost za zapaljenje pri uobičajenom ili očekivanom načinu uporabe i skladištenja, bez obzira što sadrži zapaljivi sadržaj, može na vlastitu odgovornost odlučiti, da raspršivač ne označi u skladu s ovom točkom. U tom slučaju mora u HZT dostaviti kopiju dokaza, koja potvrđuje da u praksi ne postoji opasnost od požara.. Na deklaraciji mora jasno i neizbrisivo navesti količinu zapaljivog sadržaja s tekstom:» X masenih % sadržaja je zapaljivo».

Neovisno od ostalih zahtjeva iz ovog Pravilnika zbog zaštite zdravlja ljudi i okoliša, na svakom aerosolnom raspršivaču čitljivo i neizbrisivo mora biti napisano:

- a) bez obzira na sadržaj:
«Raspršivač je pod pritiskom: zaštititi ga od sunca, ne izlagati ga temperaturi višoj od 50 °C. Praznu posudu ne oštetiti niti baciti u plamen.»
- b) ako je sadržaj zapaljiv, aerosolni raspršivač treba označiti sa pripadajućim simbolom i riječju koja upozorava na opasnost u skladu s Prilogom II koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.. Treba navesti da je tvar, pripravak ili potisni plin, koji su sadržaj aerosola, zapaljivi, i dodati R-oznake i S-oznake u skladu s mjerilima iz točaka 2.2.3-2.2.5 Priloga VI koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio. Pojam «zapaljivi sadržaj» obuhvaća tvari i ili pripravke obzirom na potisne plinove koji se sastavni dio aerosolnog raspršivača, koji su u skladu s Prilogom VI koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio razvrstani kao vrlo lako zapaljivi, lako zapaljivo i zapaljivi. Zapaljivost i točku zapaljenja sadržaja aerosolnog raspršivača određuje se metodama iz Priloga V dijela A koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio.
- c) Posebna upozorenja za sigurnu uporabu i korištenje aerosola:
 - bez obzira na sadržaj: dodatna upozorenja za sigurnu uporabu koja upozoravaju na specifične opasnosti, koje proizvod predstavlja
 - ako je sadržaj zapaljiv u smislu pojma iz drugog stavka točke 2b ovog Priloga, mora na aerosolnom raspršivaču mora biti slijedeći natpis:
 - « Ne prskati u otvoreni plamen ili vruće tijelo. Čuvati odvojeno od izvora plamena-ne pušiti. Čuvati izvan dohvata djece.

8. Tvari i pripravci koji otpuštaju formaldehid

Tekstil koji sadrži 0,15 masenih postotaka ili više čistog slobodnog formaldehida i zbog načina uporabe dolazi u doticaj s kožom, mora biti označen slijedećim natpisom:
»**Sadrži formaldehid. Prije prve uporabe odjeću operite**».

9. Sredstva za pranje, čišćenje i njegovanje koja sadrže formaldehid

Deklaracija sredstava za pranje, čišćenje i njegovanje koja sadrže 0,1 masenog udjela ili više čistog formaldehida mora imati natpis: «**Sadrži formaldehid**»

10. *Pripravci koji sadrže tvari koje nisu u potpunosti ispitane*

Ako pripravak sadrži najmanje jednu tvar koja u skladu s člankom 8., točkom 5. ovoga Pravilnika nosi natpis «**Oprez – tvar nije ispitana u potpunosti**», deklaracija na pakiranju pripravka mora nositi natpis «**Oprez – ovaj pripravak sadrži tvar koja još nije u potpunosti ispitana**» ako je ova tvar prisutna u koncentraciji $\geq 1\%$.

11. *Pripravci koji nisu razvrstani kao pripravci koji dovode do preosjetljivosti, ali sadrže najmanje jednu tvar koja dovodi do preosjetljivosti*

Deklaracija na pakiranju pripravaka koji sadrže najmanje jednu tvar koja je razvrstana kao tvar koja dovodi do preosjetljivosti, a prisutna je u koncentraciji koja je jednaka ili veća od 0,1% odnosno u koncentraciji koja je jednaka ili veća od one koja je određena u posebnoj napomeni za ovu tvar u Prilogu I koji je otisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio, mora nositi natpis:

«Sadrži (naziv tvari koja dovodi do preosjetljivosti). Može izazvati alergijsku reakciju.»

12. *Tekući pripravci koji sadrže halogenirane ugljikovodike*

Kod tekućih pripravaka koji nisu zapaljivi ili imaju plamište iznad 55 °C, a sadrže halogenirane ugljikovodike i zapaljive i lako zapaljive tvari u koncentracijama višim od 5%, deklaracija na pakiranju pripravka mora nositi sljedeći natpis:

«Može postati vrlo lako zapaljivo tijekom uporabe» odnosno «Može postati lako zapaljivo tijekom uporabe».

13. *Pripravci koji sadrže jednu ili više tvari s oznakom upozorenja R67: Pare mogu izazvati pospanost ili vrtoglavicu*

Pripravci koji sadrže jednu ili više tvari s dodijeljenom oznakom R67 i ako je ukupna koncentracija u pripravku jednaka ili, veća od 15%, ta oznaka upozorenja mora biti napisana na deklaraciji pripravka (u skladu s Prilogom III koji je motisnut uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio, osim ako je:

-pripravak već obilježen s oznakama upozorenja R20, R23, R26, R68/20, R39/23 ili R39/26 ili ako

-pakiranje pripravka nije veće od 125 ml.

14. *Cement i cementni pripravci*

Ako cement ili cementni pripravci sadrže više od 0,0002 % topivog kroma (VI) suhe tvari cementa, mora na deklaraciji biti navedeno:

«Sadrži krom (VI). Može uzrokovati alergijsku reakciju.», osim ako je pripravak već razvrstan kao nadražujući i označen oznakom upozorenja R43.

C. *Pripravci koji nisu razvrstani u smislu članka 4., 5. i 6, ovog Pravilnika ali sadrže najmanje jednu opasnu tvar*

1. *Pripravci koji nisu namijenjeni prometu na malo*

Pripravci koji se ne razvrstaju kao opasni, ali sadrže barem jednu opasnu tvar i nisu namijenjene prometu na malo, mora se navesti napomena: «Sigurnosno-tehnički list za profesionalne korisnike na raspolaganju je na njihov zahtjev».